Látogatók áradata a BNV-n

Látogatók áradata — mintegy *százezer főnyi érdeklődő* — fordult meg a Budapesti Nemzetközi Vásár városában az első vasárnapon. Hamar megteltek a kiállítási csarnokok, a népszerű szórakozóhelyek, a wurlitzeres Pezsgő-bár és a romantikus környezetben elhelyezett indonéz eszpresszó. A vasárnap legnagyobb élménye mégis az volt, hogy *a magyar ipar százezrek előtt bizonyította: számos termékével elérte a világszínvonalat.*

Ezt legkézzelfoghatóbban az bizonyította, hogy a nap minden órájában sűrű tömeg vette körül például a csepeli szerszámgépgyár immár híres konstrukcióját, az elektromotorház peremesztergagépet.

Az érdeklődés hétfőn sem csökkent. A kora délelőtti órákban a BNV-re érkezett D. Sz. *Usztyinovnak*, a Szovjetunió Minisztertanácsa első elnökhelyettesének, a Népgazdasági Főtanács elnökének vezetésével a Magyarországon tartózkodó szovjet küldöttség. A vendégek *Apró* Antalnak, a Minisztertanács elnökhelyettesének, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának és *dr. Horgos* Gyula kohó- és gépipari miniszternek kíséretében tekintették meg a magyar kiállítást.

Megélénkült a kereskedelmi tevékenység is külkereskedelmi vállalataink helyi kirendeltségein. A tárgyalások többnyire még tájékozó jellegűek voltak, de akadt néhány jelentős üzletkötés is.

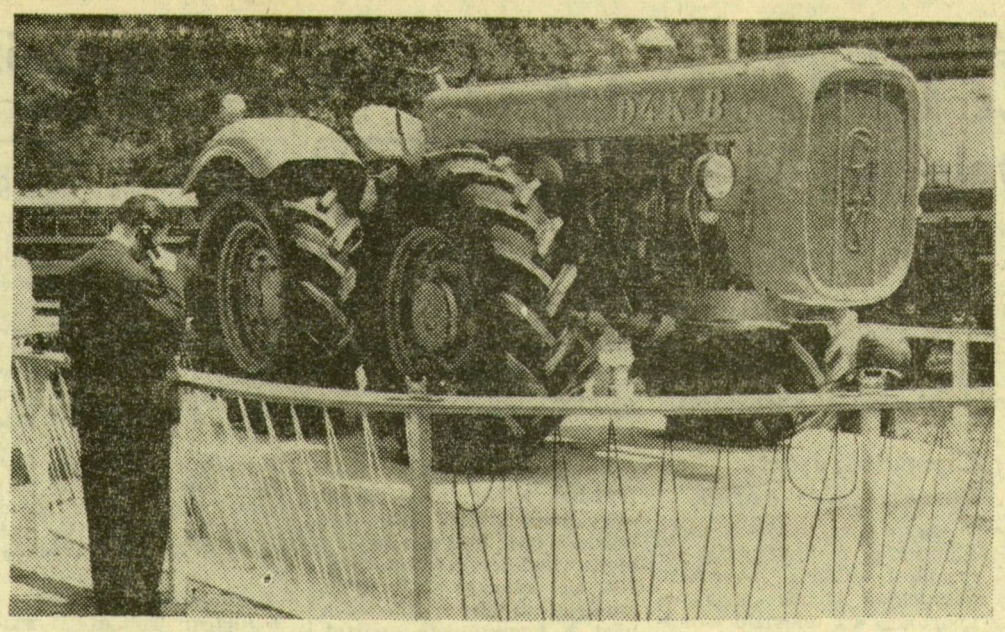

Érdekes termékeket mutat be a Budapesti Nemzetközi Ipari Vásáron a Vörös Csillag Traktorgyár. Az egyik a 90 lóerős D4K—B tipusu összkerék hajtású traktor. Ez a közismert 65 lóerős teljesítményű D4K traktor továbbfejlesztése. Nagyobb motorteljesítménnyel, a kerekek nagyobb méretével növeli a traktor vonóerejét, nagyobb vontatási sebességet tud kifejteni. A gép könnyebb kormányzása érdekében hidraulikus szervo-kormány berendezéssel látták el. A vontatási munkák biztonságát szolgálja a hátsó kerekekre ható légfék, amely a pótkocsi fékberendezéséhez is csatolható. A traktor erőforrása hathengeres Csepel Diesel traktormotor. A megrendelő kívánsága szerint kiegészítő berendezések szerelhetők fel, például hidraulikus emelőberendezés, vezetőfülke fűthető kivitelben is stb.

A bizonyítvány magyarázása helyett

Ugyancsak mozgalmas hónap május a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat újszegedi üzemében. Az lett volna akkor is, ha nem önt olajat a tűzre az üzemi lap, a Vörös Cséve egyik cikke. Így aztán kétszeresen az. Van mit hallgatni a gépek mellett, a művezetők és az üzemrészek vezetőinek irodáiban.

Keserű igazság

Most az igazgatói irodában, a tanácskozóasztal körü is magasra csap a cikk visszhangja. Pedig Beck Tamás igazgató-főmérnök nem azt kérte a jelenlevőktől, hogy döntsék el: megfelel-e a cikk minden része a valóságnak, hanem azt, hogy elemezzék a hibák okait, s keressék a kiutat, mit tehetnek azok megszüntetésére.

Az első felszólaló, Bárdos Éva a cikk írójának, Kónya Sándornak igazát erősítette. Lényegében ő a mai tanácskozás előadója, mint a MEO-osztály vezetője. Tőle megtudjuk, hogy a készáru minősége nem mindig megfelelő, sok az osztályos áru, az olyan, amelyet minőségi hiba miatt nem lehet exportra küldeni. Szinte mindennap tesznek félre olyan anyagot a Mező Imre szocialista brigád tagjai, amelyre kimondják a keserű igazságot: exportra nem megfelelő.

Ezt látva, tapasztalva az utóbbi időben sokan kétségbe vonják a minőségi ellenőrzés helyességét. Azt mondják, a MEO-sok túl szigorúak. Oláh Lászlóné, a brigád vezető szemléltető anyagot is hozott az értekezletre. Sorra rakja ki a végekből kivágott darabokat, s mutatja a hibákat, amelyek a technológiai fegyelem lazaságából, gondatlanságából erednek.

Vannak, akik igazolást keresnek, érvelnek, miért e sok hiba.

Miért csomagolatlanul?

Szó esik a gyártásközi ellenőrzésről, amelyről egyöntetűen állapítják meg — hogy nincs. Azt mondják, kevés a jól képzett, erre alkalmas szakember. A művezetők pedig alig érnek rá ezzel foglalkozni.

— Komoly hiba, hogy csomagolatlanul szállítják a fonalat Pécsről. Szennyeződik, olajos lesz, s az ilyen anyagból nehéz tiszta, jó minőségű árut szőni — panaszkodnak többen is.

Miért csomagolatlanul? Ez is kiderül. Újítottak. A javaslatért egyszer már jó pénzt fizetett a vállalat, most fizet az újításért, mert a kidörzsölt fonalak feldolgozása nehezebb, s ez kára az üzemnek.

— Május 15-től kezdve visszatérünk az eredeti szállítási módszerhez. Egyes fonalfajtákat csak csomagolva szállíthatnak Pécsről — szól az igazgató-főmérnök.

— Nehéz azoktól jó minőségű munkát követelni, akiknek könyörgünk, hogy ne menjenek el — ezt Tóth József osztályvezető mondja. — A vezetők két kő között őrlődnek, ha szólunk, csattan a válasz: »Ha nem tetszik, adják ki a munkakönyvem«.

— Senki sem húnyhat szemet a fegyelmezetlenség láttán. A fegyelem megszilárdításának nem az engedékenység, a megalkuvás a módja — ezt is az igazgató-főmérnök fűzi az elhangzottakhoz. Mint elmondja, néhány hét múlva már lesz gyártásközi ellenőrzés is.

Több ilyen pezsdítő írást

A világpiacon egyre többen érdeklődnek a szegedi áru iránt, a szovjet és a skandináviai cégek után nyugatnémet, holland és más vevők is. Kérik a több és jobb minőségű árut. Hogy kapjanak is, meg kell teremteni itt a gyárban a jobb minőségű munka feltételeit. Ezért erősítik meg a technológiai osztályt, szervezik meg a gyártásközi ellenőrzést, és megtiltják, hogy csomagolatlanul érkezzen az áru, a fonal a gyáregységekből.

Ha e tanácskozáshoz hasonlóan termékeny lesz a hibák megszüntetéséért folytatott munka is, akkor elmondhatjuk: hasznos volt az üzemi újság cikke és írjanak minél több ilyen pezsdítő írást. Megéri a fáradságot, talán még az epés megjegyzéseket is, amiből ugyancsak kijutott a cikkírónak. A jelek ugyanis arra utalnak, hasznos volt ez az írás.

Nagy Pál

Falun is legfőbb érték az ember

A tsz-ek gazdasági megerősödésével egyenes arányban nő a fiatalok visszaáramlása is a falvakba. Akik korábban a különböző ipari ágakban kerestek munkaalkalmat, most a közös gazdaságokban akarnak megélni emberi körülmények között, éspedig mindig jobban. E körülmények közé tartozik a többi között az egészségvédelmet szolgáló és balesetet kizáró berendezések, felszerelések létrehozása, alkalmazása. Ezt szorgalmazza a 6/1963-as egészségügyi minisztériumi rendelet is, amelynek végrehajtása évekre szóló feladat.

A rendelet birtokában a tsz-ek tervet dolgoztak ki, hogy két éven belül folyamatosan végrehajtják az egészségügyi követelményekkel kapcsolatos beruházásokat és más intézkedéseket. Természetesen nem minden függ a beruházásoktól. A betegségek és balesetek megelőzése elsősorban szemlélet dolga, az, hogy a tsz-ekben, gépállomásokon, állami gazdaságokban a fontos dolgok között az elsők közé sorolják-e a vezetők az egészségügyi követelmények betartását és betartatását, vagy nem.

A legfontosabb ez, s ennek érdekében hozták létre az egészségügyi állomásokat és képezték ki a tsz-ekből, gépállomásokról és állami gazdaságokból a legmegfelelőbb embereket az egészségügy posztjára. A betegségek és balesetek megelőzése tehát elsősorban nem pénzügyi beruházáson múlik, hanem azon a megértésen, hogy ezt a legfontosabb dolgok közé kell sorolni a mezőgazdaságban is.

Miről beszél a statisztika? Arról, hogy a mezőgazdaságban dolgozók 55 évtől felfelé egyre többen esnek ki a munkából, a különböző megbetegedések száma egyre emelkedik. A fiatalabb korosztály kevésbé fogékony a betegségek iránt. Részben azért, mert jobban ismerik az egészségügyi követelményeket, a betegségek megelőzését, a higiéniát, mint az idősebbek. Az egészségügyi felelősök is a soraikból kerülnek ki. Csongrád megyében 30 tsz-ben, 7 állami gazdaságban és 5 gépállomáson közel 280 egészségügyi felelős dolgozik a köz érdekében s nyújt segítséget a bajba jutottaknak. A körzeti orvosok mellett az egészségügyi felvilágosító munkában is részt vesznek és jelentős mértékben rajtuk is múlik a betegségek és balesetek megelőzése.

Nemrégiben nagyszabású ankétot rendeztek Szegeden a mezőgazdasági egészségügy helyzetéről és a további feladatokról. Meglepő volt, hogy ezen az ankéton több volt az orvos és egészségügyi dolgozó, mint az érdekelt tsz-ek, gépállomások, állami gazdaságok képviselője. Az orvosok és az egészségügyiek tisztában vannak a mezőgazdasági egészségügy feladataival, ismerik a tennivalókat, s azt is tudják, hogy e tekintetben még nagyon el vagyunk maradva. Nekik kevésbé jelentett újat az ankét anyaga. Annál inkább szükségük lett volna erre a tanácskozásra a tsz-ek, gépállomások és állami gazdaságok vezetőinek, éppen a soros egészségügyi teendők érdekében, a nagyszabású tervek maradéktalan végrehajtásában.

Reméljük, az ankét iránti részvételenség nem jelent egyet az ügy iránti közömbösséggel, mert ennek a mezőgazdaságban dolgozók látnák a kárát. Ismert adatok sajnos arról tanúskodnak, hogy a mezőgazdaságban előforduló balesetek száma erősen közeleg az ipari baleseti statisztika felé. Sőt attól el is tér abban, hogy a mezőgazdaságban dolgozókat ért sérülések gyógyítása, a betegek ápolási ideje általában nagyobb, olykor duplája az iparban dolgozókénál.

Mi ennek a magyarázata? Az, hogy a mezőgazdaságban dolgozók a baleseteknél, megbetegedéseknél nem fordulnak azonnal orvoshoz, nem vesznek igénybe elsősegélyt, mondván: »kis baj, majd meggyógyul.« E hanyagság következménye, hogy a sérülések 95 százaléka súlyosbodik, mire orvosi beavatkozásra kerül sor.

Kiderül mindebből, hogy az egészségügyi szemlélettel van a legnagyobb baj, azzal, hogy az egészség, a testi épség megóvása még nem tartozik a legfontosabb teendők közé a mezőgazdaságban dolgozó felelős emberek munkájában. Az ismeretterjesztő, felvilágosító munkának tehát meg kell előznie az egészségügy fejlesztésére szánt beruházásokat. Lehet bármilyen jó felszerelés, egészségügyi ellátás: az eredmény elmarad, ha az emberek nincsenek tisztában az egészségügyi követelményekkel, maguk és embertársaik érdekében.

L. F.

Kádár János köszöntötte az 50 éves Ajtai Miklóst

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke fogadta, és az MSZMP Központi Bizottsága, valamint a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében köszöntötte dr. Ajtay Miklóst, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagját, az Országos Tervhivatal elnökét abból az alkalomból, hogy betöltötte 50. életévét.

A népművelés korszerű formáiról

tanácskozott a városi pártbizottság mellett működő kulturális bizottság

Tegnap délelőtti ülésén megvitatta Szeged művelődési otthonainak működését, a munkával kapcsolatos elvi problémákat és az ebből eredő időszerű feladatokat az MSZMP városi bizottsága mellett működő kulturális bizottság.

A vitára bocsátott előterjesztés, melyet *Kovács* Miklós, a városi tanács művelődésügyi osztályának csoportvezetője készített el, részletesen taglalta azokat a körülményeket, melyek jelenleg művelődési otthonaink állapotára jellemzőek, s melyek esetenként meghatározzák a végzett munka jellegét. Megállapította a jelentés és ez a vélemény alakult ki a vita során is, hogy *még mindig a bevételes rendezvényeket szorgalmazzák — a működés gazdasági feltételeiből eredően — a város több művelődési otthonában. Másutt helyiséghiány, a berendezés fogyatékosságai gátolják a korszerű népművelő munka, a klubélet, klubrendezvények kialakítását.*

Elemezte a vita a művelődési otthonok tevékenységének tartalmi és formai problémáit is. Felvetődött annak a szükségessége, hogy *a Megyei Népművelési Tanácsadó népművelési szakemberek bevonásával, s karöltve a közelmúltban megalakult Népművelők Klubjával, rendszeresen megvitassa a népművelési munka egyes szakkérdéseit a művelődési otthonokkal kapcsolatban is.* A kibővített bizottsági ülésen megjelent művelődési otthon-igazgatók többsége problémaként vetette föl, hogy nem megfelelő a kapcsolat a művelődési otthonok és a Népművelési Tanácsadó között.

Megoldatlan kérdésként említették a hozzászólók az ifjúsággal való foglalkozás problémáját, Ezzel kapcsolatban fölvetődött az a javalat, hogy *az egyetem és a főiskola népművelést tanuló hallgatói a népművelési munka gyakorlati tennivalóival már hallgató korukban is megismerkedhetnének egy-egy művelődési otthonban,* ott természetesen aktív részeseiként ennek a munkának.

Az értékes, gondolatébresztő előterjesztés és a vita tanulságait egyaránt fölhasználva a kulturális bizottság a nyár folyamán *egy külön ülése napirendjére tűzi a népművelési munka szervezettsége, a különféle irányító testületek közötti együttműködés, a népművelés elvi és gyakorlati megalapozottságának kérdését,* s e vita anyagának összeállításánál fölhasználja a művelődési otthonok tevékenységére vonatkozó megállapításokat.

Városépítésünk eredményei és távlatai

Szűknek bizonyult az Ismeretterjesztő Társulat klubja, annyi érdeklődő jelent meg, és hallgatta mindvégig figyelemmel a késő estébe nyúló előadást, melyet *Balogh* Péter építésznmérnök, a városi tanács építési- és közlekedési osztályának vezetője *»Szeged építése 1945-től napjainkig«* címmel tartott. Az áttekintés, melyet a gazdagon illusztrált előadás nyújtott, nemcsak az idegenforgalom helyi munkatársainak fegyvertárát bővítette, hanem minden városát szerető és mélyebben ismerni akaró szegedit érdekelheti. Az a bő fölsorolás például, amit az előadó a város újabban létesült köz- és lakóépületeiről, az ipari építkezésekről adott, *önmagában is imponáló, meggyőző erejű bizonyítéka Szeged fölszabadulás utáni, főként pedig 1958 óta bekövetkezett fejlődésének.*

Az előadás és a hozzászólások, melyek főként a város fürdő- és sportéletével függtek össze, és a fedett uszoda, műjégpálya létesítését sürgették, ismételten bizonyították, hogy *a város lakóit rendkívüli módon érdekli Szeged jelene és jövője.* Ez az érdeklődés gazdaságosan csak írásos anyaggal elégíthető ki. Nagy szükség lenne tehát arra, hogy Balogh Péternek a fölszabadulás utáni városépítést összegező beszámolója — akár a TIT vagy az Idegenforgalmi Hivatal kiadásában, önálló füzetben, akár a Tiszatáj vagy az indítandó helyismereti szemle hasábjain — *mielőbb nyomtatásban is közkinccsé váljék,* s az épületek, tervezők adattára bekerülhessen a városfejlődés újabb korszakáról szóló szakirodalomba.

Sebestyén Endre ny. városi főmérnök, a szegedi városépítés érdemes munkása hozzászólásában a budapesti Nemzeti Színház építésére hirdetett nemzetközi pályázatra hivatkozással nálunk is *a pályázati elv érvényesítését* sürgette. Azt hisszük azonban, a költséges és az ütemet lassító pályázati rendszer mellett ezen megintcsak *az előzetes publikáció megoldása* segíthetne. Ha a városrendezési tervek — mint a közelmúltban *»Szeged programtervvázlata«* — rendre nyomtatásban napvilágot látnának, s helyi és országosan is elismert szakemberek e könnyen hozzáférhető anyagot erre alkalmas szaklapban megvitathatnák, a *több szem többet lát* elve, az állandó kontroll lehetősége érvényre jutna. Nyilvánvaló tehát, hogy a sokszor sürgetett *Szegedi Szemle* — egy negyedéves helyismereti folyóirat, mely a szegedi műszaki értelmiségnek is éppúgy teret adna, mint a társadalomtudományok művelőinek, a történelmi hagyományok kutatóinak — *népgazdasági szinten gazdaságos is lenne, hiszen hasábjaival olyan előnyt hozna, amit sokkal költségesebben és lassabban pályázatokkal lehet csak elérni.*

Balogh Péter előadásának ismét az a tanulsága, hogy a városépítésre vonatkozó egyre gazdagodó szakirodalomnak nyilvánosságot kell biztosítani. Az utolsó hat esztendő hirtelen föllendülése ezt most már elodázhatatlanná teszi.

Könyves László